

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Ogledi: enostopna min vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Plačano do:
Licealna knjižnica
Pavšalni franko.
Ljubljana.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 300.
Uprava:
trg S. Telefon 44.
sopisi se ne vračajo.
anjem je priložiti znamke
za odgovor.

I. Jugoslovanski vseskoljski zlet.

PROGRAM DANAŠNJEGA DNE (SOBOTA, DNE 12. AVGUSTA).

PRIBOD ČEŠKEGA SOKOLSTVA (8.45, 10, 12) TER OSTALIH INOZEMSKIH IN DOMAČIH GOSTOV.
OB 6. URI TEKMA ČLANOV DRUŠTEV JSS.
OB 8. URI NADALJEVANJE MEDNARODNE TEKME. PRIREDITVE.
OB 20. URI POZDRAVNI VEČER MEDNARODNIM TEKMOVALCEM NA VRTU KAZINE.
OB 20. URI V OPERNEM GLEDALIŠČU »LUIZE«.
OB 20. URI V DRAMSKEM GLEDALIŠČU »GOLGOTA«.
OB 20. URI V DVORANI HOTELA UNION SIMFONIČNI KONCERT SREDOČEŠKE FILHARMONIJE IZ Kladna.
OB 20. URI V FILHARMONIJI NA KONGRESNEM TRGU KONCERT DRUŠTVA »SLAVEC«.
OB 20. URI V DVORANI NARODNEGA DOMA AKADEMIJA »BRATSTVA« NA ČAST ČEŠKEMU SOKOLSTVU.
OB 20. URI NA SLAVNOSTNEM PROSTORU V TIVOLI KONCERT GODBE IN PEVSKEGA ZBORA ZVEZE JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV; LJUDSKA ZABAVA.
OB 20. URI NA TRGU TABOR KONCERT ORKESTRA SOKOLA I.
OB 20. URI NA VRTU HOTELA TIVOLI KONCERT VOJAŠKE GODBE DRAVSKE DIVIZIJE.

Kronski svet v Ljubljani.

NA KRALJEVO ŽELJO SE SESTANE PRIHODNJE DNI V LJUBLJANI KRONSKI SVET. — VSI MINISTRI PRIDEJO V LJUBLJANO.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne ob 9. uri se je vršila seja ministrskega sveta, katere so se udeležili ministrski predsednik Pašić, finančni minister dr. Kumanudi, dalje ministri Savić, dr. Krstelj Miletić, Marković, Miladinović, Trikić in Vašić. Seja je trajala do 13. Posamezni ministri so poročali o tekočih poslih v svojih ministrstvih. Nato so razpravljali o vprašanju princa Georga. Vojni minister ge-

neral Vašić je še enkrat predložil svoje zahteve o prehrani vojske, vendar je bilo to vprašanje odloženo. Nato je vlad po predlogu ministrskega predsednika Pašića sklenila, da odpotujejo jutri vsi ministri v Ljubljano, kjer se bo v ponedeljek pod predsedstvom kralja Aleksandra vršil kronski svet. Kralj je izrazil željo, da se sestane pred svojim odhodom v Marjanske Lazne z vladjo.

Važna konferenca v predsedništvu vlade.

RREDITI ZA VOJNO MINISTRSTVO ALI AKCIJA PROTI BOLGARIJI?

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Včeraj se je vršila v predsedništvu vlade konferenca, katere so se udeležili vojni minister general Vašić, finančni minister dr. Kumanudi kot zastopnik ministra notranjih poslov in minister Miletić. Kakor se govori, se je vršila konfer. v ta namen, da se dovoli voj-

namu ministru kredit za prehrano vojske in za povračilo dolgov vojnega ministrstva. Z druge strani se zatrjuje, da se bo konferenca bavila z zunanjo politiko. Šlo je za Bolgarijo in je konferenca sklepala o korakih, ki naj jih stori Jugoslavija proti bolgarskim vpadom v naše ozemlje.

Pred izpremembo pol. položaja.

Zagreb, 11. avg. (Izv.) Današnja »Svobodna Tribuna« javlja iz Beograda: Poslanci, ki so dospeli semkaj iz Zagreba, s povdorkom zatrjujejo, da se bo jeseni politični položaj izpremenil. Trdijo tudi, da so stopili

zastopniki radikalne stranke v stik s Hrvatskim blokom in Stjepanom Radićem in da si obetajo od tega uspehov. Te govorice se razširjajo po večini v demokratskem klubu.

Zakonski predlogi za jesensko zasedanje narodne skupščine.

Beograd, 11. avg. (Izv.) Vlada je sklenila predložiti narodni skupščini v jesenskem zasedanju nastopne zakonske načrte: prvi zakon o uradnih, drugi zakon o vojnih odškod-

ninah, tretji zakon o zavarovanju zgradb, četrti zakon o zborovalni svobodi, peti tiskovni zakon. Med tem časom bo vlada pripravljala tudi proračun za leto 1923.

V Londonu še ni prišlo do sporazuma

ENOTEN NASTOP ANGLEŠKIH DELEGATOV. — ANGLIJA BO PONUDILA POGOJNI ODPUST ANGLEŠKIH TERJATEV? — POINCAREJEVI PREDLOGI ODKLONJENI.

London, 11. avg. (Izv.) Reuterjev urad javlja: Člani britanskega kabineta so v svoji popoldanski seji sklenili soglasno, določiti natančne smernice ministrov odposlancev za londonska posvetovanja. V vprašanju poročila izvedencev in predlogov Poincareja se morajo medsebojno podpirati.

London, 11. avg. (Izv.) Politični sodrnik lista »Daily Chronicle« poroča: Predlog o zavezniški kontroli nemških državnih rudnikov in gozdov je bil odklonjen s tremi glasovi proti glasom Belgijcev in Francozov. Ostali predlogi so bili odklonjeni s štirimi glasovi. Včeraj zvečer ni bilo mnogo upanja na možnost kompromisa. Morda bi bilo več upanja, ako bi bili predlogi Poincareja prej odkazani reparacijskemu odseku, kjer bi se zavezniški mogli posvetiti njih premotiviranju.

London, 11. avg. (Izv.) »Le Petit Journal« javlja glede angleških protipredlogov, da bi v slučaju uvedbe kontrole morala biti Nemčiji dovoljena udeležba pri tej kontroli.

Paris, 11. avg. (Izv.) Kakor je izvedel »L'Oeuvre«, namerava Lloyd George v slučaju, da ne pride do sporazuma, iznova načeti vprašanje medzavezniških dolgov ter ponuditi pogojni odpust angleških terjatev. List je mnenja, da bi tak predlog zamogel nuditi najuspešnejšo podlago za sporazum.

AMERIŠKE ODŠKODNINSKE ZAHTEVE PROTI NEMČIJI.

Berlin, 11. avg. (Izv.) Popoldan je bil v državni pisarni državnega predsednika podpisan sporazum o mešani komisiji za določitev ameriških odškodninskih zahtev, izvirajočih iz pogodbe, ki je bila sklenjena 25. avgusta 1921. med Nemčijo in Združenimi državami. Ameriška vlada je sporočila nemški, da v komisiji ne namerava postaviti zahtev o povračilu vojaških pokojnin ter ameriškim vojnim ujetnikom ali njihovim svojcem ali družinam mobiliziranih po ameriški vladi izplačanih podpor.

Split, 11. avgusta. (Izv.) Včeraj je odpotovala na ljubljanski zlet druga skupina sokolstva, broječa petsto oseb.

KRALJ PRIDE V BEOGRAD.

Beograd, 11. avg. (Izv.) »Politika« javlja: V poučenih krogih se trdi, da pride kralj za nekaj dni v Beograd.

NOVI NOTRANJI MINISTER.

Beograd, 11. avg. (Izv.) Včeraj je odpotoval poseben kurir na Bled, da predloži kralju v podpis ukaz o imenovanju Koste Timotijevića za ministra notranjih poslov. Ukaz se projkone priobči v ponedeljek.

PRIPRAVE K ATENTATOM NA NAŠE DRŽAVNIKE.

Beograd, 11. avg. (Izv.) Današnja »Pravda« javlja: Sročni smo doznali, da je došlo v našo državo iz inozemstva več sumljivih oseb z namenom izvršiti atentate na nekatere naše državniške. Kakor smo izvedeli so štirje prišli preko Rumunije iz Bolgarske, od koder so bili poslani. Po njihovem načrtu bi moral pasti kot prva žrtev atentata ministrski predsednik Pašić. Njemu bi sledili drugi ministri in politiki.

ETBIN KRISTAN — VLADNI KOMISAR.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Povodom vesti, da namerava socijalistični poslanec Etbin Kristan odpotovati v Ameriko, se doznava, da mu je bilo poverjeno od vlade organiziranje izseljeniških komisariatov in sicer temeljem novega izseljeniškega zakona. Ti komisariatji se ustanove v vseh važnih izseljeniških točkah, njih centrala pa bo v Zagrebu.

ZACETEK POSVETOVANJA DRŽAVNEGA SVETA.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Prihodnji teden prične s svojim poslovanjem plenum državnega sveta. Državni svet se ima najprej zaprijeti in konstituirati. Več članov državnega sveta se je obrnilo na vladjo s prošnjo naj jim v Beogradu preskrbi stanovanje.

NAMESTNIK PAŠICA.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Vojni minister general Vašić bo zastopal ministrskega predsednika Pašica, dokler bo odsoten.

RADIČEVSKI PROPAGATORJI V AMERIKI.

Zagreb, 11. (Izv.) Železniški komisariat na južnem kolodvoru je aretiriral nekoga Bolgara in nekoga domaćina, ki sta pripotovala iz Amerike in prinesla s seboj različne prepovedane časopise, knjige in brošure. Pri Bolgaru so našli več komunističnih knjig in časopisov. Aretiranca sta imela pri sebi tudi različne hrvatske liste, ki se tiskajo v Ameriki in katerim je odvzet poštni deblit v Jugoslaviji ter je njih razširjanje prepovedano. Ameriški listi, ki sta jih imela seboj, se zavzemajo na Stjepana Radića. Policija jima je knjige odvzela in ju izročila pristojnim oblastem. Zanimivo je, da se nahajajo med konfisciranimi časopisi tudi številka »Narodnega lista«, ki primaša sliko Stjepana Radića in sicer pod naslovom »Stjepan Radić«, za katerega so zbrali ameriški Hrvati samo v dveh mesecih nad 5500 dolarjev, kot voditelju hrvatske seljačke stranke in bojovníku za hrvatska prava.

MADŽARSKA MOBILIZIRA.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Ministrstvo zunanjih poslov je bilo obveščeno, da Madžarska mobilizira. Za 12. t. m. sta bila vpoklicana pod orožje letnika 1909 in 1910.

Borzna poročila.

Berlin, 11. avgusta. Dunaj 1.5050, Budimpešta 59,92, Milan 3945,05, Praga 2157,30, Pariz 6991,25, Newyork 868,91, London 3875,15, Curih, 16579,25.

Dunaj, 11. avgusta. Devize: Zagreb 160,35—160,65, Beograd 641,40—642,60, Berlin 64,35—64,65, Budimpešta 34,96—35,04, London 240,200—240,400, Milan 2453,50—2456,50, Newyork 538,95—539,35, Pariz 4352—4358, Praga 1359—1361, Sofija 311,50—312,90, Curih 10243—10257, Valute: ameriški dolarji 536,50—537,50, bolgarski lev 315—317, nemške marke 64,35—64,85, angleški funti 239,650—239,950, francoski franki 4325—4335, italijanske lire 2433—2427, dinarji 637—639, rumunski lei 489,50—490,50, švicarski franki 10190—10210, čehoslovaške krole 1355,50—1358,50, maržarske krole 35,19—35,31.

Zagreb, 11. avgusta. Devize: Newyork 330—333, Pariz 27—27,20, Curih 63,80—64, London 1500—1510, Dunaj 58—62, Praga 832—844, Budimpešta 25—25,80, Italija 1530—1536, Berlin 40,40—44.

Koroško pismo.

Politični položaj na Koroškem je jasen samo v toliko, da je centralna os vsega pol. življenja gibanje za priključitev k Nemčiji; ali pa je radi tega nejasen. V naslednjem podajemo par slik javnega življenja in mnenja.

Strah, da bi Jugoslavlani nastopili ob priključitvi »Anschlusa« in zahtevali slovenski del zase, je malo pomegl, odkar so si Korošci pri vodilnih nemških strankah sigurni italijanske pomoči. Tudi na slovensko prebivalstvo hočejo vplivati, zato so časniki redno polni poročil o vstajah v Macedoniji, nemirih na Hrvaškem in o nezadovoljnosti v Sloveniji, česar smo že navajali.

Prišlo jih je vznemirjati zadnji čas vprašanje Burgenlanda. Da Madžari ne bodo odstopili od aspiracij na to deželo, je jasno. To dokazuje tudi zadnja akcija Hejasa. Prepričati Madžare, da nimajo nikakih pravic, ni mogoče že radi tega, ker je na Burškem tudi nemško prebivalstvo bolj vneto za Ogrsko nego za Avstrijo; madžarofili so se pri zadnjih volitvah skrili pod plašč socialne demokracije, ki je dosegla s tem nepričakovan uspeh pri zadnjih volitvah. Velenemci so začeli torej z drugo taktiko: pridobiti si hočejo Madžare za zavezniške. Zadnji čas objavljajo tukajšnji listi članke iz Budimpešte, v katerih se da upravičeno sumiti, da so zagledali beli dan v lastnih redakcijah. Mnogokrat so docela naivni, o čemur priča tudi članek prof. Kaindla iz Gradca, ki obtožuje Madžare, da so glavni in najstrupenejši propagatorji proti priključitvi k Nemčiji.

Italijane smujsko na drug način — vabijo jih na Koroško. Prišlo jih je že zelo mnogo, kar je tudi razumljivo, valutno razmerje je najbolje vabilo. Prisotnost italijanskih gostov bi sicer radi — umili umili mlh mlh umili odkriva V Beljaku so s svojimi lrami zagnali draginjo na tako višino, da je Beljak najdražje mesto v Avstriji. Nižji sloji, med katere spada predvsem uradništvo, se ogorčeno pritožujejo, slišijo se pritožbe tudi že iz Velikoveca. Letni sejmi v Velikovecu so običajno uravnavali cene deželnih pridelkov po celi Koroški, a na zadnjem so cene tako poskočile, da si domačini niso mogli nabaviti skoraj ničesar. Tuji (beri Italijani), so prišli tudi semkaj in v poročilu v »Fr. Stimmen« beremo: man schützt das fremde Gaunertum, weil man es politisch braucht Italijansko zavezništvo ni nikdar po ceni, to spoznavajo tudi že Korošci.

Zadnji prepir med Bavarsko in rajhom je vznemiril tudi koroške nacionalistične in socijalistične kroge. Nacionalisti so stali trdno na strani Bavarske, saj dobivajo skoraj vso materialno in moralno podporo iz Monakovega. Duhove pomirja te dni dr. Wolff iz Berlina, ki prireja predavanja po celi Koroški, da informira o položaju v Nemčiji. — Na drug način pa naj pomirja obisk nemške mladine iz Brandenburga, ki je prispela v Celovec začetkom avgusta. Ob sprejemu je bilo mnogo govoranc, ob slovesu pa so naredili obljubo, da vrne koroška mladina nemški obisk. — Socijalisti so kot edini izraziti republikanci stali ves čas na strani Berlina.

Industrijski strah je spore med nacionalisti in socijalisti zopet pogotil. Zakrivile so jih največ oborožene organizacije obeh taborov. Najprej so nastopili nacionalisti, ki so organizirali in oborožili kmete, nakar so razdelili med »Arbeiterwehr« tudi socijalisti orožje in municijo. Meščanski listi se razburjajo, ker delavci še vedno niso oddali orožja, zato pozivajo »Heimatschutz«, da zasede vso strogoj, vsak pojav pri nasprotnikih. Hudo kri dela tudi zvišanje določak za delavsko zbornico na tedenskih 100 K. S prebitkom hočejo sezidati socijalisti veliko palačo, v kateri naj bi dobile prostora tudi strankine institucije. Trdno vez pa tvori med socijalisti in nacionalisti še vedno boj proti slovenskemu življu; s tem je označen dovolj tudi brez nadaljnjih komentarjev položaj Slovencev. Slovenstvo zatirajo naši nasprotniki po starih preizkušanih metodah: z omamljanjem ga dušijo.

Na splošno pa dobi človek vtis, da je priključitev že izvršena. Po časopisju ni zaslediti vesti, ki bi ne bila na kak način v zvezi z Nemčijo. Nekatera stanovska društva so že pristopila k rajhovskim, kulturna že po večini vsa, gospodarska gojijo »interesne skupnosti« in s tem se je Velenemcem tudi posrečilo, sugerirati vsem slojem prepričanje, da je v priključitvi edina rešitev Avstrije in Koroške.

Pripravljajmo se, da bomo pripravljeni!

Anarhija v italijanski justici.

MORILCI MÜLLERJA OPROŠČENI. — TEROR FAŠISTOV PROTI SODNIKOM. — PIJANI TRIUMF OPROŠČENIH ZLOČINCEV.

Trst, 11. avgusta. (Izv.) Fašistovski razbojniki, ki so ugrabili ob belem dnevu dva tiskarja, ju naložili na kamejon ter ju odpeljali na prostor blivše vzorčne razstave, kjer so ju ustrelili, so bili popolnoma oproščeni. Izven vsakega dvoma je, da so stali pred sodiščem pravi zločinci, ki pa so bili navzlic temu oproščeni. Jasno je tedaj, da si bo marsikdo pomisljal nastopiti proti fašistom in jih oboževati, da si zločinci. Celo sodniku se je tresel glas ko je izrekel obsodbo. Državni pravdnik je dobival anonimna pisma, v katerih so mu pretili s smrtjo, če bo nastopal zoper fašiste. Z istimi grožnjami so fašisti pretili porotnikom. Tako se je zgodilo, da so bili vsi obtoženci oproščeni, da si jim je bil zločin jasno dokazan. Na večer, ko so vsi čakali na obsodbo so fašisti alarmirali svoje tolpe in zažugali, da zapalijo sodniško poslopje, če bo le eden izmed fašistov obsojen. Pripravljen so imeli tudi bencin. Seveda se vzpricho takega terorja ni upal nihče izmed porotnikov, glasovati za obsodbo. Vsi obtoženci so bili oproščeni med njimi tudi voditelj razbojniške tolpe, o katerem je znano, da bi moral sedeti v genovskih zaporih zaradi drugih zločinov. Izpuščeni morilci so sedli na avtomobil in se v pijanem triumfu vozili po mestu.

NOVI AVSTRIJSKI BANKOVCI PO 100.000 K.

Wien, 11. avg. (Izv.) Avstro-ogrška banka (avstrijska poslovnišnica), objavlja, da se prične 13. t. m. z izdajo novih bankovcev po 100.000 kron in 20 K.

CERKVENO UDRUŽENJE O MANJŠINSKEM VPRAŠANJU.

Kopenhagen, 11. avg. (Izv.) Wolf-ov urad poroča: Svetovno cerkveno združenje za pospeševanje mednarodnega sporazuma je zaključilo svoja posvetovanja. Ena izmed sprejetih resolucij se bavi z manjšinskim vprašanjem. V tej resoluciji se označuje za dolžnost združenja delovati

za zboljšanje položaja manjšin tam, kjer se z njimi ne postopa pravično. Zveza narodov se pozivlje, imenovati stalni odbor za obravnavanje manjšinskih vprašanj.

NEMIRI NA IRSKEM.

Dublin, 11. avg. (Izv.) Reuterjev urad javlja: Vlade čete so ponoči presenetile v Corku zabarikadirane čete upornikov. Razvil se je oster boj. Upajo, da bo padec Corka zlo- mil odpor rebelov.

London, 11. avg. (Izv.) Listi javljajo iz Dublina, da so uporniki izpraznili Cork potem, ko so spustili v zrak različna javna poslopja, vojašnice, en hotel ter različna sponzorirana

I. Jugoslov. vsesokolski zlet.

Jugosloveni v prostih vajah prvi. Včeraj so se zgodaj v jutro začele zbirati ogromne množice obiskovalcev na zletnem telovadišču ter z napetostjo, nestrpljivostjo in navdušenjem pričakovale začetka mednarodne tekme. Glavna tribuna je okrašena z državnimi in narodnimi zastavami onih narodov, ki prisostvujejo jugoslovenskemu zletu in ki se udeležujejo mednarodne tekme.

Tekma članic Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Ob 6. uri zjutraj se je pričela na zletnem telovadišču tekma članic JSS, katero je vodil savezni podpredsednik br. Vojnović iz Beograda. Skupno je tekmovalo v višjem oddelku 5 vrst in 13 posameznih članic, v nižjem oddelku pa 13 vrst in 16 posameznic. Rezultat tekme, ki je trajala do polu 9. ure, je v višjem oddelku sledeči: Prvo mesto je dobila vrsta Ljubljana s 83.25 %, drugo Ljubljana I. s 80.93 %, tretje pa vrsta Ljubljana II. s 74.59 %. Od posameznih članic sta dobili največ odstotkov članice sta dobili največ odstotkov sestre Prepeluh Cirila (Sokol I.) in Bambi Anica (Sokol II.) s 91.43 odstotkov. Na drugem mestu je sestra Marija Kavčič (Sokol I.) s 90 odstotki, na tretjem pa sestra Marija Gangl (Ljubljana) in Butala Mitica (Ljubljana) s 87.14 %. — V nižjem oddelku ima prvenstvo vrsta Maribor s 86.21 odstotkov, drugo mesto ima vrsta Ljubljana I. s 85.89 odstotkov, tretje pa Novomesto, ki ima 81.33 %. Največ odstotkov od posameznih članic ima v tem oddelku s. Vera Potnik (Sokol I.) s 96.66 odstotkov, drugo Lea Domicelj (Maribor) s 93.33 %, tretje mesto pa si dele sestre Nabergoj Stana (Maribor), Slava Zancškar (Sokol I.) in Melanija Papič (Vršač) s 91.66 %. — Maksimum višjega oddelka za skok v daljino je bil 3.20 m, nižjega pa 3 m. Za metanje žoge je bil določen maksimum za višji, in nižji oddelki 23 m.

Tekmi so prisostvovali Belgijci in Luksenburžani, ki so opetovano izražali začudenje nad spretnostjo, s katero so naše članice izvajale vse predpisane vaje in hvallili vzorno disciplino in red, ki vlada na vsem telovadišču.

Za presojanje tekme je določeno posebno razsodišče. Jutri je sestavljena sledeče:

Brat Vaniček Lindfich, načelnik COS kot predsednik.

Brat Smertnik Josip, JSS tajnik in kot sodnik za JSS.

Gospod Gailliez Emil, profesor telovadbe in sodnik za Belgijce.

Gospod Wilmet Josip, profesor telovadbe in sodnik za Belgijce.

Gospod Hentges Pierre, profesor telovadbe.

Gospod Kmmmer Nikolas, profesor telovadbe oba za Luksenburžane.

Brat Müller František; br. Havel František, oba za Čehe.

Brat J. Čobal, kot drugi sodnik za Jugoslovene.

Ob 8. uri dopoldne so se zbrali sodniki in voditelji tekmovalnih vrst v pisarni tehničnega odbora. Cuperu van Eyckleju, predsedniku mednarodne telovadne zveze je bil odpisani v Anverzu brzojavni pozdrav sledeče vsebine:

»Telovadci vseh narodov, zastopani na VII. mednarodni telovadni tekmi, obžalujejo odsotnost svojega

predsednika in mu pošiljajo prisrčne pozdrave.

Nato se je pričelo žrebanje reda tekmovalnih vrst. Po tem žrebu so bili določeni:

1. Čehoslovaški,
2. Luksenburžani,
3. Jugosloveni,
4. Belgijci,
5. Francozi.

Po žrebanju se je tekmovalcev, kakor tudi zbranega občinstva polotila precejšnja nervoznost in vse je težko in napeto pričakovalo nastopa tekme.

Na odredbo predsednika brata J. Vanička so bile prve tečke tekme proste vaje. Vsaka tekmovalna vrsta je imela pred komisijo prve tri sestave prostih vaj, za vsesokolski zlet v Ljubljani, katere je sestavil br. dr. Viktor Murnik.

Med burnim odobravanjem, ploskanjem in živijo-klici ogromnega občinstva se je točno ob 9. uri pričela tekma. Nastopili so bratje Čehi pod vodstvom svetovnega tekmovalca br. Czada. Tekmovalna vrsta COS obstoja:

2. dr. Klinger Miroslav,
3. Jindruk Stanislav,
4. Vaneček František,
5. Mały Josip,
6. Karasek Miroslav. (Kot rezerva Prihoda František.)

Takoj pri nastopu je priredilo občinstvo lehom živahne ovacije, ki so se med vsemi vajami burneje ponavljale. Vsi izpadi Čehov so bili vseskozi precizni, prehod iz položaja v položaj vedno enakomerno taktno spojen. In prav tako redovito kakor so nastopili, tako so tudi odhajali na svoje mesto.

Za njimi je nastopila tekmovalna vrsta Luksenburžanov pod vodstvom Jean Pierra Thomasa, ki obstoja:

1. Francois Emile,
2. Haas Louis,
3. Horn Jean Baot,
4. Knepper Josef,
5. Levy Robert,
6. Rösser Nikolas. (Kot rezerva Zuang Francois.)

O Luksenburžanih se seveda ne more trditi, da bi tekmovali s Čehi, kajti sistem proste telovadbe pri njih pač ni še tako razvit. Vkljub temu pa smo opazili pri Luksenburžanih neko posebne vrste gibčnost in eleganco.

In sedaj je nastopila naša jugoslovenska vrsta. Vse je z napetostjo zrl v br. Murnika, ki je s kratkim povljem zaklical k nastopu. V občinstvu, ki je tekmovalcem vseskozi burno aplavdiralo, je nastop naše vrste provzročil višek oduševljenja. Ploskanja in urnebesnih klicov ni hotelo biti ne konca ne kraja. Naša tekmovalna vrsta obstoja:

1. Simončič Vladimir (Ljubljana),
2. Derganc Stane (Sokol I.),
3. Vidmar Stane (Ljubljana),
4. Hlastan Slavko (Sokol I.),
5. Šumi Peter (Ljubljana),
6. Štukelj Leo (Novo mesto.).

Rezerva: Iv. Porenta Sokol I. in Michael Oswald, Ljubljana.)

Po kratkem pozdravu na predsednika in komisijo je naša vrsta začela na povelje voditelja izvajati vse tri sestave zletnih vaj. Izvajanje se je vseskozi vršilo tako krasno, da se je med občinstvom začel iz stoterih ust vzklik:

»V preciznosti so Čehi prvi, v eleganci pa naši!«

Za našimi je nastopila skupina

Belgijcev, katero je predstavil komisiji Lanie Charles.

- Skupina obstoja:
1. De Wintes Louts,
 2. Oibeis Jean,
 3. Gyselinc Gustave,
 4. Van Langendonk Leon,
 5. Verboven Francois,
 6. Verboven Jean.

(Rezerva: Verstraeten Gust.)

Celokupni vtis Belgijcev je bil zelo povoljen. Zlasti pa je vse navzoče očaral njih odhod, kajti izvajali so razne razvoje in s posebnim kavalirskim defilirali mimo komisije.

Takoj po končanih vajah se je ob udeležbi vseh članov komisije vršila tajna klasifikacija. Vsaka vrsta ima po dva glasova, predsednik Vaniček odločilnega. Včeraj je bila vsaka vaja klasificirana tajno, končni rezultati pa bodo objavljeni danes. Vkljub temu pa že danes lahko z gotovostjo trdimo, da si je naša jugoslovenska tekmovalna vrsta priborila častno mesto in dobila polno število točk, kar je vsa komisija tudi priznala.

Točno ob 10. uri dopoldne je pričela tekma na bradli. Pri vajah na bradli sta bili predpisani 2 vaji, ena obvezna in ena poljubna. Pri posameznih vrstah so bili doseženi sledeči rezultati:

A. Čehoslovaška tekmovalna vrsta:

	I. Obvezna.	II. Poljubna.
št. 1.	9 točk	9 točk
št. 2.	9.5 »	9.5 »
št. 3.	9.5 »	9.5 »
št. 4.	9.5 »	9.5 »
št. 5.	9.25 »	9.5 »
št. 6.	9.5 »	9.5 »
št. 7. rez.	7.5 »	8.5 »

B) Tekmovalna vrsta Luksenburž.

št. 1.	7.5 »	6.5 »
št. 2.	6.5 »	8.5 »
št. 3.	5.5 »	7.50 »
št. 4.	8.5 »	8.5 »
št. 5.	6.25 »	7.5 »
št. 6.	6.5 »	8.5 »
št. 7. rez.	5.5 »	7.5 »

C) Jugoslovenska tekmovalna vrsta.

št. 1.	9.5 »	10.5 »
št. 2.	9.25 »	9.75 »
št. 3.	9.25 »	9.75 »
št. 4.	8.25 »	9.5 »
št. 5.	9.5 »	9.75 »
št. 6.	10.5 »	10.5 »
št. 7. rez.	9.5 »	8.50 »
št. 8. rez.	9.5 »	9.25 »

D) Tekmovalna vrsta Belgijcev.

št. 1.	6.75 »	9.5 »
št. 2.	6.50 »	7.50 »
št. 3.	6.75 »	7.5 »
št. 4.	5.5 »	7.5 »
št. 5.	8.5 »	7.25 »
št. 6.	8.5 »	8.25 »

Med Čehi in Jugosloveni se je bil naravnost srdit boj. Do včeraj popoldne so bili Jugosloveni na dobrem za celih 6 točk.

Navzoče občinstvo je naše tekmovalce, ki so se tako častno odlikovali navdušeno pozdravljalo in jim vseskozi glasno ploskalo.

Obisk pri tuzlanskih skautih.

Naš poročevalec si je ogledal včeraj logor tuzlanskih skautov. Žal, da je bila ravno včeraj cela četa na Bledu in ni mogel priti naš poročevalec v dotiko z njimi. Našega poročevalca je hudebnivo sprejel br. Nikor Jovičič, ki je ostal kot paznik logor. Zanimivo si je ogledati ta logor. Skauti žive na prostem vojaško

življenje. Na vходу visi tabla z napisom »Steg izvidnika — Tuzla«. Na logorju stoji zazapeti štirje šotori, dva mala in dva večja. Starosta in vodja stanujeta v svojih šotorih in četa pa v ostalih dveh. Vsak ima svojo vojaško posteljo in vse ostale potreščine. V logorju imajo svojo kuhinjo, v kateri je nastavljen poseben kuhar. Zanimivo je, da imajo skauti tudi svojo malo meteorološko postajico. Skautska organizacija v Tuzli šteje 180 članov, po večini gimnazijcev, ki so razdeljeni v štiri čete. Vsaka četa se posveti posebni stroki, tako npr. pijonirski, bolničarski itd. Čete imajo imena kake živali in člani čete nosijo trak v barvi te živali. Skauti prirejajo skozi celo leto poučne izlete, pri katerih se tudi vežbajo s praktičnimi vežbami. Lansko leto so npr. priredili peš izlet iz Tuzle preko gorovja v Sarajevo. Letos so bili v Makarski in so prišli obenem tudi na Sokolski zlet. Člani tukajšnje čete izgledajo zdravi in so močni. Temu se ni čuditi, če pomislimo, da živijo noč in dan svež in zdrav zrak in imajo poleg tega še dobro in tečno hrano. Zjutraj navadno kakao ali čaj; opoldne krompir, grah ali riž z mesom in zvečer čaj ali kakao z mrzlimi jedli. Glavno je pri skautih to, da jim je najstrožje zabranjeno uživanje alkohola in kajenja. Ker so njihovi skautski zakoni zelo značilni za mladino jih prinašamo v celoti: 1. Govori vedno golo istino. 2. Pomagaj in ljubi bližnjega. 3. Bodi koristen. 4. Bodi trezen in ne kadil tobaka. 5. Bodi uslužen napram starejšim. 6. Bodi veselo razpoložen. 7. Bodi poslušen. 8. Bodi stedičev. 9. Postopaj človeško z živalmi in brani tuji imetek. 10. Bodi dostojen v besedah in dejanjih. — Po teh zakonih se mora vsak član skautske organizacije vladati, če hoče ostati in nadalje član. (To bi bilo dobro za našo mladino. Op. ur.) Priporočamo naši mladini naj si ogleda logor tuzlanskih skautov. Mi te mlade junake in prijetelje narave še enkrat pozdravljamo.

Uradniška pragmatika.

Po zashugi sedanjega vladnega režima, je danes državno uradništvo popolnoma proletarizirano. Značilno za njegove žalostne razmere je zlasti dejstvo, da so pričeli celo trgovski in industrijski krogi zahtevati izboljšanje materialnega stanja državnih nameščenecov. Sai je resnica, da današnji uradnik niti ne more več dolgo delati, ker nima nobenega izgleda, da bi se to strašno stanje v doglednem času zboljšalo. Kdor more in je še mlad, beži iz državne službe, drugi si pomagajo po možnosti z »zarado«, tretji pa so se udali nekakemu fatalizmu ter samo čakajo svojega konca. Tem razmeram se polagoma prilagodi tudi vsa naša uprava, ki je na tem, da popolnoma propade in životari po vzorcu nekdanjih turških vijaletov.

Sedaj je zadonela po uradniškem gozdu vesela pesem o novi uradniški pragmatiki. Trudne in izmučene glave javnih nameščenecov so se radostno dvignile, ker se je porodilo upanje, da se vendar bliža konec pomanjkanja. Vladne stranke so pričele z nenavadno vneto forsirati rešitev uradniškega zakona, vlada se ni posebno branila in tudi oficijelne uradniške organizacije so govornice samo o uradniški pragmatiki. Če opo-

zorimo še na običajno mešetarenje za življenske potreščine uradništva, bi lahko rekli, da gre vse gladko, ker mora zakonodajni odbor predelati uradniški zakon do konca septembra. Za božič bi potem čnovništvo pričelo uživati plodove nove uradniške pragmatike. V take zlate sanje in upe bi se lahko zazibali vsi idealisti v širokih vrstah javnih nameščenecov in marsikdo bo tudi to storil. Zato je bolje, da pogledamo resnici v obraz, bo vsaj razočaranje manjše.

Česa potrebuje javni nameščenec? Kruha, najnujnejših potrebščin za golo življenje. Uslužbenec more kupiti le toliko vrednot, kolikor sprejme mesečne plače. Iz gmotnega stališča je za uradnika popolnoma egalno, če dobiva denar kot draginsko doklado ali pa temeljno plačo, ker za take formalnosti ga v trgovini in na trgu nihče ne vpraša, tam veljaš le toliko, kolikor plačaš. In živeti je treba — dnevno!

Kaj pa naj prinese uradniška pragmatika državnemu nameščencu? Uredila bo enotno za celo državo njegovo pravno razmerje, kar je sicer prav lepo in koristno, toda za železod uradnika in njegove družine ne bo pomenila nobenega napredka, ker bo uredila le njegove temeljne plače, ki pri današnjih valutarnih razmerah ne pomenijo ničesar. Ko bo sprejeta uradniška pragmatika, bodo prejemale nekatere uradniške kategorije 500 do 1000 K mesečno več. S tem zvišanjem si ne bo mogel kupiti uradnik čez tri mesece — če bo v tem času uradniška pragmatika sploh sprejeta — niti sopodnih hlač, če jih bo smel uradnik v bodoče sploh še uporabljati.

Reči moramo, da si vlada in njene stranke lahko manejo roke, ker bodo uradništvo na tako cenen način potegnile za nos. Naj ima uradništvo svoje paragrate in formule, vladi ne bo treba dajati denarja in uslužbenec bo lahko nemoteno dalje sradal — na pravni podlagi uradniške pragmatike. Tako daleč je prišel birokratizem državnega uradništva v nasprotju z bankami in drugimi zasebnimi gospodarskimi podjetji, ki svoje uslužbence siljajo plačevati po dnevnih potrebah brez raznih titulatur. Vladi in vladne stranke imajo s svojo galo stališča čisto prav, da izrabljajo uradništvo, toda neodpustljivo je, da delajo to le radi zaslepljenosti oficijelnih uradniških organizacij.

Če bi hotele vladne stranke uradništvo resno pomagati, bi bile lahko v ravno minulem zasedanju parlamenta to storile. Treba je bilo le zvišati draginske doklade za 100 odstotkov ter uvesti mesečno postopno dvigovanje doklad. To bi pomenilo rešitev uradniškega krušnega vprašanja. V normalnih razmerah bi službena pragmatika rešila uradniško vprašanje pravno in gmotno, v sedanjih gospodarskih razmerah, pa bodo trajale lahko tudi še 30 do 50 let, ne bo spravila uradništva iz njegove mizerije. Danes je službena pragmatika samo varanje uradništva. Ako ne bodo uradniške organizacije obrnile ureditve gmotnega stanja uradništva v drugo smer, potem lahko rečemo, da sta dve uradniški generaciji obsojeni na smrt. O tem svojem življenjskem vprašanju naj uradništvo temeljito razmislija in tudi izreče svojo odločno besedo, če sploh še hoče — živi.

Gospodarstvo

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ.

Med zadnjimi vestmi iz sejskega urada, bilo je pomotoma javljeno, da stane običajni format reklamnega plakata 63 x 95 cm za dobo vselej 120 kron in reklamni plakati, nalepljeni na karton in viseči v istem formatu 63 x 95 cm 120 kron za en reklamni plakat. Oba plakata staneta 160 kron po komadu, kar naj blagovolijo vsi zainteresirani vpoštevati. Že sedaj so najavljene navedene pričakovane številni obiski iz vseh krajev tu- in inozemstva, zato priporočamo vsem tvrdkam, da se poslužijo te redke, zelo ugodne prilike.

IZJAVA.

Prihajajo mi na ušesa različne govorice, češ, da mi je žal, da sem se spustil tako daleč s Klodič-Hrovat-Kavčičovo skupno progno, da sem napravil s tem veliko pogreško, da Musilova progna daleko prekaša našo progno.

Prozorna taktika nasprotnikov skupne proge Kočevje in Črnomelj-Vrbovsko! Proti takim neumnim govoricam izjavljam enkrat za vselej: kdor kaj takega o meni pripoveduje, se podlo laže. To je prvo. Kot drugo pa dodam na kratko, da bi smatral zgradbo Musilove proge (Kočevje-Brod Moravice) za pravo nesrečo za Slovenijo kakor tudi za železniško upravo, ker bi bila z njo storjena nepopravljiva napaka.

Splošni interes Slovenije zahteva izvedbo skupne proge Kočevje in Črnomelj-Vrbovsko. Razen tega je železni, da se priključijo na katerikoli način kraji med Kočevjem (Čabar, Prezid) in državno mejo k reški prog (na postajo Delnice ali drugo postajo zapadno od nje ali še bolj naravnost na Bakar).

Nasprotniki se ravna po izreku: Z moralo se ne gradi nobene železnice. — Jaz pa pravim k našemu slučaju: Zmaga Klodič-Hrovat-Kavčičeve skupne proge je zmaga pravice, pravice in resnice!

V Zagrebu, 10. avgusta 1922.

Ing. M. Klodič,

podravnatelj žel. direkcije — Zagreb.

+ Pošiljanje pokvarljivega blaga po pošti. Poštna uprava je odredila, da se zavoji s pokvarljivim blagom, kakor so kvas, sadje, testenine, meso, takoj odpravljajo naprej s prvo pošto. Ako se pošiljave na določenem kraju v 24 urah ne prevzamejo, se morajo, ako ni odpošiljatelja na tovarniškem listu drugače odločil, brez vsake nadaljnje objave prodati, odnosno uničiti, ako je vsebina že pokvarjena.

+ Industrijska in rokodelska razstava v Apatinu se vrši od 26. t. m. do 17. septembra.

+ II. mednarodni vzorčni semenj v Trstu se vrši od 2. do 18. septembra t. l.

Zvestoba za zvestobo

(Iz brošure istega imena.)

Ko je na Vidov dan počil strel v Beogradu, je vsa Evropa čutila, da se bliža svetovna vojna. Tudi Čehi in Slovenci so čutili in smo gledali s srčnim v budočnost, kajti naše sile niso bile še povsem pripravljene. Čutili pa smo, da le tako velika vojna, ki bi razbila Avstrijo, bi mogla nam priti na pomoč. Nam je bilo lažje, če smo Čehom, kajti za nami je stala Avstrija, oni pa so bili sredi nemško-madžarskega sveta. Vedeli so, da morejo zmagati le, če dokažejo svetu, da so zreli za svojo državo.

Nastala je vojna. In glej! Češki regimenti so se upirali na kolodvorih, peli so narodno himno, praški 28. polk je moral biti razpuščen, na fronti se niso hoteli boriti proti Rusom in Srbom, ampak so skušali čim preje priti na drugo stran. Isto so delali naši zavezni mladeniči. V Rusiji so se začele tvoriti češke legije in po njih zgledu je nastala tudi jugoslovenska legija. Te legije so odšle skupno v Dobružo proti Bolgarom in so mnogo trpele v težkih bojih. Češke legije so ustvarile potem celo armado, ki je leta 1917 (5. julija) pri Zborovu v Galiciji na ruski fronti dosegla sijajno zmago proti Avstriji. Žal, da je bila ruska armada takrat vsled revolucije že tako osla-

bela, da zmage ni bilo mogoče izriniti. Češke legije so morale nastopiti težko pot preko Rusije v Sibirijo, od koder so se šele po vojni vračale preko Amerike domov. Legije so nastale tudi v Franciji in Italiji. Povsod so bile tudi naše legije, ki so se končno zbrale v Solunu, kjer so zmagale skupno s srbsko armado. Tako smo se za časa vojne skupno borili s Čehi in Slovaki na vseh frontah proti skupnemu sovražniku. V spomin na te legije so letos v Pragi slavnostno pokopali neznane vojake od Zborova (enega iz padlih) v Pragi v mestni hiši v spomin na te junake. Obenem so v steno zazidali prst z vseh bojišč, kjer so se borile legije.

Med tem, ko so se legije borile po frontah, je avstrijska vlada doma preganjala in zapirala narodne voditelje in zavezne ljudi. Listi niso smeli pisati resnice. Mnogo teh ljudi je pomrlo po ječah, mnogi so bili obešeni. Med preganjanji so bili politiki, umetniki, pesniki, pisatelji. Tako so šli tudi tu Čehi in Jugoslovani skupno pot.

Toda vse to ni moglo rešiti Avstrije. Narod se je zavedal svojih pravic in je čakal konca. Narodni poslanci češki in jugoslovanski so že leta 1917 podali takozvano majniško deklaracijo, ki je zahtevala samostojno državo za oba naroda, združitve Čehov in Slovkov in Jugoslovancov.

To zahtevo so mnogo ostreje in z narodno prisego ponovili Čehi vribo naših zastopnikov na Sv. Treh kraljev dan leta 1918.

Ker pa je Avstrija še vedno upala, da bomo popustili, so sklicali Čehi vse narodne moče na prisego v Pragi dne 13. aprila 1918.

Ta dan je ostal zapisan v naši zgodovini s velikimi črkami. Na frontah so se takrat začele goditi velike reči. Nemci so začeli z zadnjimi obupnimi silami napad proti Parizu in so res nekaj časa prodirali — ko se je naenkrat pokazalo, da je konec njih divjanja. Pa oni niso verjeli, zato so mislili, da bodo tudi Čehi in Jugoslovani popustili. Prisega jim je pokazala, da verujemo v svojo zmago. Med tem je bila že v Evropi priznana čehoslovaška republika in za nas je bila podpisana kriska deklaracija. Vedeli smo, da moremo zmagati le skupno, kakor smo se celo stoletje in celo vojno skupaj borili, zato je dr. Kramar proglasil na tej prisegi naše geslo zvestoba za zvestobo. Ohranimo si v dobrem spominu to sveto prisego dveh narodov, kajti povojni dogodki so nas prepričali, da bomo le tako zmagali tudi v budočnosti.

(Zgoraj omenjeno brošuro je spisal dr. Ivan Lah, izdala pa Čehoslovaška-jugoslovaška Liga. Dobi se po vseh knjigotrdnicah.)

Dnevne vesti.

— **Hrvatski pokrajinski namestnik** g. Juraj Demetović pride v Ljubljano na sodelavstvo jutri v nedeljo.

— **Minister Svetozar Pribičević** se je sprehajal v četrtki popoldne v Ljubljano ter se odpeljal takoj na Bled, od koder bo prihajal obiskat sokolske prireditve v Ljubljano kot zastopnik vlade.

— **Primorci pozor!** Vse Primorce opozarjamo, da je zanje v prvi vrsti rezervirana gostilna pri Levu na Gosposveti cesti. Tam je tudi informacijska pisarna.

— **Sprejemanje strank pri ministru** za socialno politiko. V ponedeljek, dne 14. t. m. g. minister za socialno politiko dr. Gregor Žerjav ob priliki uradovanja pri pokrajinski upravi v Ljubljani sprejemal zasebne stranke in sicer v predsedstvenih prostorih pokrajinske uprave v času od 11. do 15. ure.

— **Uradne ure** pri oddelkih pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani. Pri oddelkih pokr. uprave za Slovenijo se uraduje dne 12. t. m. le do 11. ure dopoldne.

— **Osrednji urad Državne borze** dela v Ljubljani naznanja, da se je s svojo podružnico iz prejšnjih prostorov v Gradišču št. 4 preselil v poslopje mestnega magistrata (prilifile, nasproti Zglaševalnega urada). Mestni trg, kjer bosta odslej naprej uradovala.

— **Razstava ženskih ročnih izdelkov** državnega Osrednjega zavoda za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 6-11. bode odprta v času I. jugoslovanskega vsesokolskega zleta vsak dan od 9. do 12. ure. Vstop je prost.

— **Prošnja in rožni na občinsko.** Na vsesokolskem zletu bodo zastopane mnoge različne države, ki so Jugoslaviji prilazne, pa tudi morda take, ki ji niso naklonjene. Občinstvo torej naj nujno prosimo, naj ne žali zadnjih v raznih vzkliki ter ne kaže ob tej slavnostni priliki svoje ogorčenosti.

— **Srečitev ob priliki jugoslovanskega vsesokolskega zleta.** — Poroča se nam, da je poleg že navedenih dobrih (vagon prevoznice, vagon lesa, lopi servis itd.) prilifil dobrih na srečevanju tudi živ lep rožni rožič, ki so ga obljubile naše s. Sokolice lepo odlični. Razven tega je obljubila krasne dobrotne tovarne za stroje »Titanit« v Kamniku — Odeke za srečevanje.

— **Slovensko Plazinsko Društvo** resno opozarja turiste, ki pohajajo v območje gorovja, da pustijo nedotaknjene znake, kakor kamne, droge in zastavice, ki jih postavlja razmejitvena komisija pri razmejitvenem delu. Turisti ne smejo pozabiti, da se postavijo taki znaki na različnih krajih zaradi kontrole pri razmejitvenju in da se onemogoči delo, ako se take znake odstranjujejo. Pokrajinska uprava opozarja, da se ne smejo taki obmejni znaki odstranjevati, ker se bo proti vsakemu, ki bi tega opomina ne upošteval, kazensko postopalo. To velja posebno za Triglavsko pogorje, kjer postavlja razmejitvena komisija v svrhu triangulacije na obeh straneh Triglava take znake.

— **Imenovanja v gozdarski službi.** Za višjega administrativnega svetnika gozdarske direkcije v Ljubljani je imenovan g. K. Ekel, za gozdarskega svetnika v Mariboru g. Janko Urbas, za računskega svetnika v Ljubljani pa g. Ivan Sebninč.

— **Naša razmejitvenja napram Madžarski.** Prihodnji ponedeljek bo posebno razsodišče bi takozvanem frikotu v okolici Subotice. Odičitev razsodišča bo obvezna za obe državi.

— **Utonil je na Bledu pri kopanju** v jezero vojak kraljeve garde Božidar Pešurč.

— **Požar.** Na Hrvatskem brodu pri Skočju na Dolenjskem je pogorelo 7 z žitom obilnih gospodarskih poslopih. Škoda je velika.

— **Smrt dveh voditeljev črnogorskih vojščev.** Nedavno je bil ubit stari vodja črnogorskih ustašev Miličević. Sedaj je za dela ednaka usoda v Podgorici tudi njegovega sina.

— **Knjigotržci in pisatelji.** Prihodnji ponedeljek bo v Beogradu letno zborovanje društva jugoslovanskih knjigotržcev. Pri tej priliki se bo uredilo razmerje med pisatelji in založniki.

— **Beograd za vojne invalide.** Beogradska občina je prepustila društvu vojnih invalidov šest primernih prostorov na raznih krajih mesta, da postavijo kioske za najrevnejše invalide.

— **Urednik — jezuit.** Urednik »Hrvatske Obrane« v Osijeku Jos. Fladin je stopil v jezuitski red v Zagrebu.

— **Rop.** Med Bloško policio in Olinami je neznan lopov z revolverjem v roki ustavljen kaplana g. Iv. Puclja iz Fare ter mu odvzel 5000 K in srebrno uro z verižico. Ropar je govoril pokvarjeni hrvatski dialekt ter je najbrž član roparske tolpe, ki vznemirja kočevske kraje.

— **Tatvine na železnicih.** Zadnje čase se je polajala najbrž cela organizirana tatvinska družba, katere člani najraje praznujejo tope na večjih postajah v splošni gnježi. Dne 6. t. m. je bila na peronu v Žid. mostu posestnici Franciški Hvale iz Rožne doline pri Ljubljani ukradena denarnica s približno 1000 K gotovine, nekaj svetih podob in vojni listek do Ljubljane. — Na Pragerskem je bila inženjerju Gutmanu iz Celja ukradena listnica s 3040 K, pomnim listom itd.

— **Cene izdelkov Tovarne konzerv** in mesnih izdelkov na Vrhniki. Tovarna konzerv na Vrhniki, nas obvešča, da ona prodaja hrenovke a Din 26 za kg. Ta cena se ni povišala, akoravno so se cene živi živali jako dvignile. Po tej ceni stanejo hre-

novke 1 komad ca K 8 do 8.50 in ne kakor se je pomotoma poročalo oz. objavilo pri protidržajniški anketi K 19 za komad.

— **Kraljico Marijo je žilila z grdimi psovkami** v Mojstrani v pričo vojakov pogranične čete delomirna Ivana Rabič. Vojak Cerkvenjakov jo je zato na mestu kaznoval s klofutami, deželno sodišče pa ji je prisodilo še 1 leto ječe.

— **Za pravo Jadransko železnico.** Udruga inženjerjev je izročila vladi predloge, naj se projektovana železniška zveza z morjem izvede tako, da dobe razum Beograda zvezo z morjem tudi druga v trgovskem oziru važna mesta.

— **»Naši Rusi«.** Pisec tega članka, priobčenega v »Slov. Narod« dne 4. avgusta, bi svetoval, naj se najprej sam dobro prepriča, kako vrše Rusi na naših obmejnih krajih svojo službo in potem naj se le govori o poštrevnostih teh ljudi. Mi smo mneneja, da bi bilo človeku, ko izreče tozadevno sodbo, treba prepotovati vsaj večji del naših obmejnih krajev, ter se vsaj nekoliko živeti v izvrševanje granične službe. Mi pa, ki živimo z Rusi graničarji že celo leto v neposredni bližini in jih imamo priliko natančneje opazovati, bi vprašali pisca omenjenega članka, ali mu je znano, da se je iztihotapilo v zimskem času, po poti za vasjo, kjer je stala granična straža na teden po več parov konj in da so isti Rusi zaslužili od vsakega para po 100 dinarjev in da so potem po cele dneve popivali in aganjali razne norosti. Pri tem pa so se izgovarjali, da dobivajo denar od doma. Nadalje vprašamo istega pisca, ali mu je znano, da so ruske graničarske straže spremljale tihotapce celo do meje in jim v svrhu večje varnosti izročile tudi puške. — Naj bo dovolj, če pa pisec morda želi izvesti še kaj podobnih slučajev, mu jih rade volje naštejemo še mnogo.

Ljubljana.

— **Sokolom in udeležnikom sokolskega zleta.** Uhoči na slavnostni prostor pod Tivolio so iz Gosposvetske ceste in dvorevreda v Tivolio. Od 12. do včerajš 15. avgusta so na razpolago ves dan gorka jedila in je preskrbljeno za izborni pijačo. Slavnostni prostor bodi shajališče vsega Sokolstva!

— **Borza v Ljubljani.** Sporočajo nam, da se v kratkem otvori v Ljubljani borza za blago in vrednote ter menda tudi za valuto. Pripravljalna dela so v polnem teku. Z veseljem beležimo to vest, kajti borza bo za naše trgovstvo, industrijo in za narodno gospodarstvo sploh prevajala pomena. Začasno tajništvo ljubljanske borze posluje v Ljubljani, v hiši Slovenske banke, Cankarjevo nabrežje, I. nadstropje (vhod za vodo). Uradne ure vsak dan od 16. do 18. ure.

— **Nova opekarna v Ljubljani.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je dovolilo stavbenemu mojstru g. I. Ogrinu v Ljubljani osnovati družbo »Opekarna Emona d. d.« Družba namerava ustanoviti večjo opekarno na Viču pri Ljubljani. Osnovna delniška glavica znaša 4 milijone kron, a se sme zvišati na 10 milijonov kron.

— **Od doma je obegnila iz Zelene jame** 19 letna Ana Bitenc, učenka Christofvega zavoda.

— **Poneverba.** Vodnjakarskemu mojstru Jak. Janežu je njegov delavec Ig. Ribič poneveril razno orodje, vrvi in voziček ter vse skupaj zastavil branjevki Civhi v Rožni dolini za 120 kron.

— **Poneverili se je** v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani delavec Jos. Mrkun iz Trzinca. Z železom naložen voziček ga je prihitel v treh in tako poškodoval, da so ga morali peljati v bolnico.

— **V interesu javne sigurnosti** in neoviranega prometa je za časa vsesokolskega zleta vožnja s kolesi in ročnimi vozički po obeh hodnikih Dunajske ceste od železnicekega prelaza do Linhartove ulice policijsko prepovedana. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

— **Deželni muzej** se z ozirom na množico gostov, prispelih k vsesokolskemu zletu v Ljubljano, odprl v soboto, nedeljo in ponedeljek (12., 13. in 14. t. m.) od 8. ure zjutraj dalje do mraka. Pazniško službo je prevzelo sokolstvo samo.

— **Občinstvo se opozarja,** da je uveden od sobote naprej stalni promet z avtomobilnimi od glavne pošte na zletišče in nazaj. Avtomobili vozijo vsakih 10 minut, po potrebi tudi gostejše. Nadalje bodo vozili avtomobil-omnibusi zjutraj ob 6. uri (po naročilu tudi prej) iz St. Vida in iz Viča (v obeh krajih od cerkve) na zletišče. Zvečer pa od 9. ure naprej vsake ure zopet v St. Vid in Vič od veselicega prostora v Tivolio. Vozne cene glavna pošta zletišče 5 Din; Vič—Ljubljana (veselični prostor ali zletišče) 6 Din; St. Vid—Ljubljana (veselični prostor ali zletišče) 10 Din. Opozarjajo se, da se mora publika brezpogojno podvreči navodilu sokolskim rediteljem, ki so na avtomobilih, posebno glede prenapolnjenja, ki je policijsko strogo prepovedano.

— **Prošnja Slov. Rdečega Kriza.** Te dni se prične pobiranje članarine društva Slovenskega Rdečega Kriza za leto 1922. Članarina se je morala zaradi vedno rastočih stroškov zvišati na lemit 6 Din. Pričakovati je, da bodo dozdajni društveniki uvideli potrebo in upravičeno zvišanja članarine in ostali zvesti »Rdečemu Krizu«, ki si je postavil tako vzvišen in plemenit humanitarne namen. Obnem važi društveno vodstvo vse posameznike, družbe, banke, tvrdke itd., ki še niso člani tega dobrodušnega društva prve vrste, da pristopijo kot redni člani z

letno članarino 6 Din., ali kot stalni člani z enkratnim prispevkom 100 Din. Prijave je nasloviti na »Slovenski Rdeči Križ« v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

— **Gostje s Primorja.** Iz vseh krajev Julijske krajine so prišli naši rojaki, da se udeležijo I. jug. sokol. zleta v Ljubljani. Prišli so deloma z vlaki, mnogo pa jih je prišlo peš preko meje. — Danes jih prispe zopet več stotin. Računa se, da se udeležijo zleta par tisoč Primorcev. — Slišali smo, da pride v Ljubljano baje tudi več italijanskih vojakov, ki imajo nalogo nadzorovati naše ljudi s Primorske.

— **Verižništvo ob priliki vsesokolskega zleta.** V svrhu preprečenja navijanja cen ob priliki vsesokolskega zleta uvedena je na mestnem magistratu permanentna služba od 12. do inkl. 15. t. m. vsak dan od 6. ure do 24. Posloval bo poseben magistratni oddelek od vodstvom konceptnega uradnika s primernim številom tržne straže in polizevalnih organov. Uradoval bo v obeh sobah socialnega referata to je v prilifilni hiše št. 27 na Mestnem trgu (tako oleg vodnjaka) sobi št. 1 in 2. Pritožbe sprejemale se bodo v pisarni socialnega referata t. j. v prilifilju na desno ob vhodu (soba št. 2.)

— **Verižništvo ob priliki vsesokolskega zleta.** Dobri sloves ljubljanskega mesta zahteva, da se vsako navijanje cen, ki bi v ozirom na izredne razmere ob priliki vsesokolskega zleta utegnile nastati, prepreči. Zato opozarja podpisani mestni magistrat tem potom, da se bo na podlagi § 152 obrtnega reda (ces. patent z dne 20. decembra 1899, drž. zak. št. 27 in § 1 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96) v svrhu preprečenja nadaljnjega navijanja cen začasno zaprlo do 16. avgusta 1922 obrtni lokal vsakemu obrtniku (trgovcem, mesarju, peku, gostilničarju itd.), ki bi ne krakenkol način v nasprotju z zakonom o pobijanju dražinje in brezvestne špekulacije z dne 30. decembra 1921 Ur. l. ex 1922 naviljal cene. Obnem pa se bo slučaj nemudoma ovdil pristojnemu sodišču zaradi uredbe kazenskega sodnega postopanja. Občinstvo se pa naproša, da v javnem interesu pomaga magistratu pri izvrševanju tega nadziranja in sace naznanj vse naviljalce cen.

Maribor.

— **Velik gozdni požar.** V sredo zvečer je začel goriti gozd, ki se razprostira od Stancev do Limbuša ob desnem bregu Drave. Dve požarni bratrsti sta v treh urah požar ugasnil. Škoda je znatna. Požar je najbrž zakrilil kaj kadičle.

— **Jesensko poretro zasedanje** se prične dne 18. septembra. Na vrsto pride med drugim tudi ruski beguški častnik, ki je v Strnišču umoril ptujskega zdravnika Sch.

— **Nočno razgrajanje v Mariboru** je že zaslovelo. Policijski komisariat je vsled tega sklenil, da bo v bodoče brez pardaona vsak razgrajalec aretiran ter kaznovan z zaporem in ne več z denarno globo.

— **V piljanosti zaigral svoje stanovanje.** V Betnavski ulici stanuje privatni uradnik Jos. Z. Je v piljanosti grozil hišnemu gospodarju, da mu bo zažgal hišo. Ko je te dni zopet prišel piljan domov in začel razgrajati, je žena pobegnula iz hiše. Kmalu nato je začelo v stanovanju goriti. Sosedje so ogenj pogasili, požigalec pa je pobeignil, da ga je šele drugo jutro policija prišla.

Celje.

— **Stavbeno gibanje v Celju.** Stavba palače Jadranske banke v Aleksandrovi ulici počasi napreduje. Do jeseni bodo menda pozidani komaj temelji. — Tvorница »Zlatarica« je na vrtu »Pred grofijo« pričela s stavbo stanovanjske hiše za svoje uslužbence. — Hotelska družba je svojo hišo v Kočevnovi ulici dvignila za eno nadstropje. — Tovarnar Rebek je na Mariborski cesti poleg tvornice postavil malo poslopje za eno stanovanje. — Za letos je to vsa. O dveh stanovanjskih hišah, o katerih je bilo toliko pisanih, da jih postavi mestna občina, pa ni ne duha ne sluha. Pa saj se je v tem času gotovo tudi stavbeni material že toliko podražil, da dotični proračun ne bo več odgovarjal sedanjemu stanju dražinje.

— **Godbeno društvo v Celju.** Prejeli smo: Celjsko godbeno društvo se more le z veliko težavo vzdrževati, da vsaj nekaj napreduje. Vzrok temu je pomanjkanje godbenikov. Če se razmere ne bodo spremenile, bo društvo, ki je za Celje velike važnosti, sploh moralo prenehati z delovanjem. Krivda temu pomanjkanju godbenih moči, bi se dala marsikje iskati. Ako se spominjamo na čase nazaj pred vojno, smo videli, kako so takrat celjski Nemci skrbeli, da je imelo mesto Celje dobro izvežbano godbo, ki je ob vsaki priliki nastopala. Ni ene gledališke predstave ni bilo brez godbe. Godba je sodelovala pri operah, operah itd. Po vseh celjskih uradih so bile nastavljene moči, ki so bile obnem godbeniki. Ti ljudje so bili večinoma slovenskega pokolenja in so svojo narodnost zatajevali pod pritiskom takratnih razmer. Večinoma se je le tihi ob prevaru odpuščilo in so se odselili, mnogo slučajev pa imamo v Celju, da so ostali na mestih pravi nemurji negodbeniki, ki še danes ne izpreminjajo svojega mišljenja. Trudilo se je že mnogo, na raznih mestih od strani godbenega društva, da bi se po uradih in pri zasebnikih nastavljali uslužbeni godbeniki, kakor je bil za to predpogoj vedno v prejšnjih časih. Na to pa se nikjer nič ne ozira in osebe, ki se za to trudijo, nadejo povsod gluh ušesa. Godbenemu društvu se gre zelo premalo na roko od krogov, ki bi to lahko storili. Zato bomo men-

da v kratkem doživeli, da bo Celje zopet brez godbe, kar bo gotovo škandal, da si tako pomembno mesto prepošrebnje godbe ne more vzdrževati. Premišljajte o tem ti, ki so vsi v tice.

— **Ljudsko kuhinjo z brezalkoholno gostilno** se namerava ustanoviti v Vodnikovu ulici v hiši, kjer je bila med vojno nastanjena vojna kuhinja. Čaka se samo 80, da mestni magistrat, da v hiši na razpolago obljubljene prostore, katere že zasedajo stranke.

Pokrajina.

— **Stara cerkev pri Kočevju.** Od tukaj se le malo kedar kaj piše po časnikih, ker ni posebnih novic. Sedaj pa se ne more več molčati, ker zbudili so se zopet nemurji in nam hočejo zrasti čez glavo. Novi župan je kmalu potem, ko je bil izvoljen, pustil zbrisati občinsko označbo, katere je bila po naročilu okr. glavarstva napisana je v slovenskem jeziku in pustil napisati v prvi vrsti »Gemeindeamt« in potem šele »Občinski urad«. Kaj si tako novo pečeni župan vse dovolji? Predzrne se ministrske odredbe razveljaviti itd. Ta tako označena občinska deska pa namesto, da bi visela na kraju, kjer se v resnici nahaja občinski urad, visi na gostilni Jurja Pečeta, češ, tu se ima vsakdo zglediti, kdo hoče iti v občinsko pisarno. Sploh bi bil enkrat čas, da bi se taki uradi odstranili iz gostin in prenesli v privatne hiše, kjer bi lahko vsakdo prihajal in odhajal, ne da bi potrosil po nepotrebnem svoj denar. Ravno tak je tudi napis na ljudski šoli v Stari cerkvi. Tudi tam je pi v prvi vrsti »Volksschule« in potem šele »Ljudska šola«. Nemci ne morejo pozabiti prednosti, katero so imeli v Avstriji.

— **Z jezerskega nad Kranjem** smo dobili sledeče pojasnilo: 1. Ni res, da sem se spravil nad mežnarja; res pa je, da ljubim red. 2. Plačam mežnarja procentualno boljše, kot je to storil moj prednik. Od 33 oztroma 25 odstotnega noviška pri sv. mašah so se zboljšali njegovi prejemki za 60 odstotkov, oziroma za 100 odstotkov, dočim moji prejemki samo za 28 oztroma za 20 odstotkov, kakor se more vsak iz turaadnih zapisikov prepricati. Tudi v kolikor sem opravičen plačati mežnarja iz cerkvene blagajne, sem mu plačal več kot moj prednik, kakor kažejo turaadni zabeležki. Svojo štolmino doleča sam po lastni odmeri. 3. Ni res, da sem na Reberci pretrgal tako, da so me zapodili; res je, da sem se po plebiscitu unaknidi, kakor mnogi moji stanovski tovariši v Jugoslavijo, ker nismo hoteli kot narodni delavci doživeti žalostnih dogodkov iz maja 1. 1919. Ako se je znanjšalo število obiskovalcev cerkve zlasti v zadnjem času, nisem bil vzrok jaz, temveč okoliščina, da je ta župnija razdeljena politično in podrejena 3 izven župnije ležecim županskim uradom (z drugimi farnimi cerkvami), kamor so bili ljudje zavoljo uradnih razlogov, a provizacije in tudi agitacijskih shodov in sestankov prisiljeni dohajati. Stanovski tovariši, ki morejo o meni marsikaj povedati, imajo prosto besedo. — Z odličnim spoštovanjem Anton Zak, župnik.

Sokolstvo.

— **Ljubljanski Sokol.** Vse članstvo za slavnostni sprevod v torek 15. t. m. se zbere skupno župo ob 7 in en četrt zjutraj v Tomanovi ulici pri Narodnem domu. Telovadci, ki nimajo kroja, pridejo v telovadni obleki s čepico. Kdor ne pride do določenege časa na zbirališče, ne bo mogel v spored! Vsi reditelji od št. 1 do 60 se pozivljajo, da se danes ob 11. uri dop. sigurno zbere na višji realki.

— **Predporedja vstopnic za gledališče in koncertne prireditve povodom I. jug. vsesokolskega zleta v Ljubljani.** Za vse prireditve, ki se vrše v opernem in dramskem gledališču se prodajajo vstopnice pri gledališki blagajni, čez dan in eno uro pred začetkom prireditve, za vse druge prireditve (koncerti, akademija, matineja) prične prodaja vstopnic v petek, dne 11. t. m. zjutraj v paviljonu pred Narodnim domom. Preskrbite si vstopnice takoj.

— **Narodne noše.** V torek, dne 15. t. m. zbirališče zjutraj do 8. ure na veselični prostoru, kjer se razdelje prireditve legitimacije. Polovica vseh noš gre pred Narodni dom, druga polovica na Sv. Jakoba trg. Po sokolskem sprevodu gresta obe skupini na Kongresni trg. Popoldne ob pol dveh zbirališče na Kongresnem trgu. Ob dveh sprevodu narodnih noš: jezdec, pešci, vozovi, skozi Wolfovo, Prešernovo ulico, Dunajsko cesto, Linhartovo ulico na telovadišče. Vozovi se odpravijo na dvorišče topničarske vojašnice, kjer čakajo tudi pred sprevodom narodnih noš. Narodne noše morajo biti pravilne, narodni trakovi ne spadajo k noši.

— **Sprejem Čehov.** Vsi Sokoli se pozivljajo, da dostojno sprejmejo bratske češke Sokole, ki pridejo v Ljubljano ob 8.45, 10. in 12. uri. Sokoli se zbirajo ob 7.45 pred Narodnim domom.

Sport in turiztika.

— **Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija«** v Ljubljani naproša vse športne klube, da naslavljajo vse dopise le pod naslovom »Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani, kavarna Prešerna. Odbor.

— **Jugoslovanski zimski športni savez** se ustanovi v nedeljo, 13. t. m. ter ima svojo glavno skupščino ob 9. uri dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata. Savez bo vrhovna in centralna organizacija vseh klubov, ki goje zimske sporte ter bo gotovo močno vplival na nadaljni razvoj zimskih

sportov v Jugoslaviji. Klubi oddajo po 2 delegata. Do sedaj so prispeli delegati iz Beograda, Zagreba, Varaždina in Maribora.

— **Jugoslovanski veslaški savez** ima svoje glavno skupščino v nedeljo dne 13. t. m. ob 11. uri v posvetovalnici mestnega magistrata ter se ta dan tudi usnovi. Predela vodi Beogradski vesportski savez, ki je že poslal svoje delegate v Ljubljano, prispeli pa so tudi delegati iz Splita, Vukovara, Zagreba in Sombora.

Gledališče in glasba.

— **Pevec-Sokole** (v kroju), ki sodelujejo v skupnih zborih dne 15. avgusta dopoldne na Kongresnem trgu opozarjamo, da se ne morejo deložiti povorke, ker bi sicer ne mogli izstopiti iz čet in vsopiti na pevski oder. Zbirališče vseh pevcev (v civilu in kroju) je točno ob 8. zjutraj na dvorišču realke, kjer se vrši zadnja vaja.

Književnost in umetnost.

— **Klub napr. slov. akademikov v Celju** je kot tretji zvezek svoje »Prosvetne knjižnice« izdal predavanje gosp. dr. M. Dereanija: Zdravstvena vzgoja mladine. Snov je obravnavana z znanstvenega in praktičnega stališča. Knjižica zasluži da se jo vrstni v knjižnice vseh šol in da si jo vsakdo kupi. Obsega preko 100 strani in stane 3 Din., s poštno 20 para več. Knjižice se naročajo pri »Klubu napr. slov. akademikov v Celju, Narodni dom.

— **XXIV. amnestijska razstava v Jakopičevem paviljonu.** Radi neugodnih okoliščin se mora otvoritev razstave preložiti na konec avgusta. Zadnji rok za prijave in posiljave je 22. avgust.

— **Zvestoba za zvestobo.** V spomin našega bratstva ob I. jugoslovanskem vsesokolskem zletu leta 1922. — Izdala »Češkoslovaško-jugoslovanska Liga« v Ljubljani. Cena 2 Din. — Brošura, katero krasi slika prezidenta Češkoslovaške republike dr. Toma Masaryka, je sestavlil prof. dr. Ivan Lah in zasluži, da bi jo čital vsak zaveden Slovenec. Naj bi torej vsi posetniki sokolskega zleta pridno segli po nji, jo pazno prečitali ter jo potem hranili kot drag spomin na prvi vsesokolski zle v Jugoslaviji.

ČEHO-SLOVAŠKA REPUBLIKA.

Sestavil dr. Vinko Šarabon, Ljubljana 1922.

Na približno sto straneh opisuje prastel vse to, kar moramo vedeti o mladi krasno se razvijajoči republiki. Vidi se, da mu je bilo na tem, da v kratkih besedah veliko pove. V knjižici je najprvo popoln geografski opis, sledi opis podnebja, rastlinstva in prebivalstva. Pri oddelku »kmetijstvo« omenja pisatelj zlasti agrarno reformo, ki v Češkoslovaški ni nič manj važna kakor pri nas; rudarstvo zasleduje do najnovejših dni; industrijo, trgovino in promet je posevčena umljivo prav posebna pozornost, zadnji podatki so še od letošnjega julija. Kraji so v par potezah orisani, jedrnat, s strokovnjaškega vidika.

Drugi del knjižice nas seznani z zgodovino čeških dežel od Premysla do Masaryka. Posebno je treba omeniti poudarjanje gospodarske in kulturne strani; velja isto kakor za geografski del: kratko, pregledno a za pregled docela izčrpno.

Knjižica vsebuje pet slik, med njimi sliko Masaryka; pridejan ji je v vložki prav lep in dober barvan zemljevid v izmeri 28:60 cm, kar daje lepemu delcu prav primeren zaključek. Cena 15 Din je sprito pridelanemu zemljevidu prav nizka. Knjižico zalo toplo priporočamo. Pisatelj je storil s to svojo knjigo veliko, veliko za zblizanje med Čehi in Jugoslavlani. Pokazal je kako velika tvorna sila v Slovansku je CSR in zato so mu vsi prijatelji Češkoslovaško-jugoslovanske vzajemnosti iskreno hvaležni.

— **Ponatisnemo zadnjo stran:**

Na vseh poljih je češkoslovaška republika med prvimi državami kontinenta. Češka žilavost je ohranila kljub neenakomerni pritisku češki živel do svetovne vojne. Izid vojne mu je dal novih nagibov in Čehi bodo svoje stališče sredi Evrope sedaj še ojačili. Oni so z nami vred med Slovani prvi zastopniki zapadne kulture, ki so si jo prisvojili v popolni celoti. Češki narod je priden, poštrevalec, gostoluben, vnet za lepo in dobro. Tak narod v tako oblagodajeni deželi, opremljen z vsem, sredi kulturnega ozemlja mora imeti še veliko prihodnost. Glavna njegova naloga je posredovanje med vzhodom in zapadom, zblizanje dosedanjih nasprotstev. In glavno preskuševališče za to veliko nalogo so domača tla sama, kjer je toliko različnosti, bodist v naravi bodist v ljudstvu ali kulturi. Češki narod bo upanje v njegovo poslanstvo upravičil.

Najcenejša narodna jed

za testenine „PEKATETE“ zdelane že iz samega zdroba jeklene pšenice, vsebujejo najplemenitejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne, pri izvrstnem okusu. Iz istega zdroba, se pa tudi najbolj nakuhajo, tako, da dosežejo do 3 kratni volumen nekuhanih.

E. GABORIAU:

Zločin v Orcivalu.

(Dalje.)

Trkanje na vrata ga je vzdramilo iz težkega, nemirnega spanja. Stopil je k vratom in odklenil. Sluga, ki je prišel vprašat, ali česa želi, je malone odrevenel ob pogledu na tega bledega človeka z zabrekli očmi, ki je bil tako razmršen in razkopan in so mu lasje od znoja lepeli na čelu.

»Ničesar ne potrebujem,« je rekel Hektor, »saj že odhajam.«

Krenil je doli. Imel je hač še dovolj denarja, da je mogel plačati račun; za napitnino postrežniku je ostalo samo šest soldov.

Brez smotra in jasne misli v glavi je ostavil hotel, v katerem je prebil tako strašne ure. Njegov samomorilni namen je bil trdnjši nego kdaj; želel si je le nekaj dni odloga, da bi se obvladal in spet našel samega sebe. Toda kako naj živi teh nekaj dni, ko ne premore več belica!

Spomnil se je zastavnice. Evo rešilne misli!

Doslej je poznal te posojilnice po dvanajst od sto le po imenu, jedva toliko, da je upel dobiti nekaj predjuna na dragulje, ki jih je imel na sebi. A kod naj išče zastavnice? Ker se ni upal vprašati, je iskal na slepo srečo, po vsej Latinski četrti, ki mu je bila do malega neznana. Stopal je z dvignjeno glavo in čilejšimi koraki, vesel, da ima spet nekakšen cilj pred seboj.

V Condéški ulici je zagledal na veliki črni hiši desko z napisom: »Zastavnica«. Vstopil je.

Dvorana je bila majhna, vlažna, nesnažna in polna ljudi. Vendar se je zdelo, da navzoče občinstvo veselo prenaša svojo bedo. Bili so največ dijaki in ženske iz šolske četrti; malone vsi so smejali, da se zvrste.

Grof Trémorelski se je pomikal z drugimi vred naprej, držeč v roki uro, verižico in kraven briljantni prstan, ki si ga je snel z roke. Plahost beraštva se ga je polasčala in ni se vedel kam obrniti. Mlada ženska se je usmiliła njegove zadrege.

»Evo,« mu je dejala, »položite svoje stvari tjele na desko, pred okence z zelenim zastorom.«

Nekaj hipov nato je zaklical glas, kakor bi prihajal iz druge sobe:

»Ura in prstan, dvanajsto frankov!«
Ogromnost vsote je izzvala splošno strmenje; vsi razgovori so premolkli. Oči občinstva so iskale milijonarja, ki ga je čakal takšen kup žetnikov. A milijonar se ni oglašil.

Na srečo je še vedno stala za njim ženska, ki mu je svetovala prej.

»Vas kliče!« mu je velela. »Dvanajsto frankov dobite! Odgovorite, ali sprejmete ali ne.«

»Sprejemem!« je kričnil Hektor.

Njegova radost je bila tako globoka in neizmerna, da je malone pozabil na muko zadnje noči. Dvanajsto frankov! Koliko dni življenja je pomenil ta denar! Saj je slišal cash, da nekateri uradniki v letu dni ne zaslužijo več!

Ostali zastavljanci so se posmehovali. Bili so tu kakor doma. Nekateri so se prijateljsko razgovarjali z uslužbenci ali pa delali opazke.

Hektor je čakal dolgo, preden je kričnil drugi uradnik iz drugega okna:

»Kdo dobi dvanajsto frankov?«

Grof je stopil tja; šele zdaj je razumel usroj te banke siromakov!

»Jaz,« je odgovoril.

»Vaše ime?«

Hektor se je zdrnil. Za nobeno ceno ni hotel povedati svojega zlahtnega imena v tako nezahtnem kraju.

»Robert Durand,« je rekel tja v en dan.

»Kje imate listine?«

»Kakšne listine?«

»Potni list, najemniško pobožnico, lovsko karto ali kaj podobnega!«

»Ničesar nimam pri sebi.«

»Stopite domov ali privedite dve priči, ki ju poznamo.«

»Ali, gospod —«

»Nič, gospod! Kdo je zdaj na vrsti?«

Naj je bil Hektor še tako omamljen od razočaranja, ta osornost je bila prehuda. Ujezil se je.

»Prav,« je dejal. »Vrnite mi moje dragulje.«

Uradnik ga je porogljivo pogledal:

»Nemogoče! Noben vpisan predmet se ne vrne brez potrdila, da je zastavljalec njegov zakoniti lastnik.«

Ne hoteč ga delj poslušati je mignil naslednjemu.

»Francoski šal, trideset pet frankov, kdo dobi?«

Sredi pikrih opazk je Hektor odšel iz zastavnice.

Nikoli prej se mu ni sanjalo, da more biti na svetu takšno trpljenje. Ko je nagloma ugasnil ta žarek nade, se mu je zdelo tema še globlja in neizprosnejša. Bil je bolj gol in oropan od brodolomnika, ki mu izvije morje poslednjo rešilno desko.

O bahaški glorijs, s katero je jutraj obdajal svoj samomor, ni bilo več duha ne sluha; pojavljala se je žalostna resničnost v vsej svoji grdi nizkoti.

Bilo mu je poginuti, a ne več kot elegantnemu igralcu, radovoljno vstajajočemu iz za zelene mize, na kateri je ostalo njegovo imetje — nego kakor goljufu, zasačenemu in spodenemu, ki ve, da so mu poslej vsa vrata zaprta. Njegova smrt ni bila več svobodno dejanje; ni se mogel ne obotavljati ne izbirati ure; moral se je ubiti, ker ni imel s čim živeti... niti en sam siromašen dan!

In vendar se mu življenje še nikoli ni zdelo tolikšen blagor. Nikoli prej ni čutil v sebi tako prekipevačo mladostno moč.

Kakor potnik v tuji deželi je opazal kroginkrog sebe nešteto užikov, vse vabljivejših drug od drugega, ki jih že ni okusil. On, ki se je hvalil, da je ožil življenje in duškomu zvrnil njegovo slast, je zdaj čutil, da sploh ni živel. Imel je vse, kar je napredaj, ni pa imel ničesar, kar se daruje ali osvoji; prav ničesar ne!

Ze si je očital manjše izdatke nego onih desetisoč frankov, ki jih je podaril Jenny. Zdihoval je za louisdorji, ki jih je vrgeł njenim poslom, za napitnino, katero je snodi ostavil natakark, in celo za frankom, ki ga je dal cvetličarici za vijolice.

Šopek je visel zmečkan in vel v njegovi gumbnici. Čemu ga je vzela? Mari bi bil spravil frank — nesrečni, beraški frank, ki se mu je zdel v tem hipu dragocenejši od vseh zapravljenih milijonov.

Grofa Trémorelskemu se je hotelo pušiti, pa ni imel s čim kupiti smodke; lačen je bil, in ni imel solda za kosček kruha! Da je hotel, je mogel z lehkoto dobiti denarja. Treba se je bilo mirno vrniti domov in zreti eksekutorjem v oči; zreti jim v oči sredi porušene slave!

A s tem bi opijaval svoj ščit; priznal bi, da ga je pograbil na pragu smrti neodoljiva groza; nastavljal bi se porogljivim pogledom, strašnejšim od krogle iz samokresa! Tako človek ne sme goljufati svojega občinstva; če si rekel, da se ubiješ, se ubij.

(Dalje.)

MALI OGLASI

PRODAJA:

TRGOVINO s stanovanjem v Mariboru takoj. Vprašati v podružnici »Jugoslavije« Maribor, pod »Trgovino«. 286

HISA v Mariboru, 9 sob, 5 kuhinj, 2 kleti, mesarija, klavnica, konjski hlev, svinski hlev, zelenjadni vrt, vse v dobrem stanu, pripravo za vsako ohr. 10 minut od glavnega trga. — Cena 430.000 K. Škerbec, Terzo, Ptujka c. 30. 235

KRASNA restavracija s hišo v sredini mesta v Ljubljani po ugodni ceni. Pozve se Konjuška ulica 13. 283

LESENA blagalna z 28 predali in pisalna miza, deto umetno, stara 260 let. Kle. pove urava lista. 280

POSESTVO v Sloveniji pri Celju, enonadstropna vila, družinska hiša, gospodarsko poslopje z električno razsvetljavo s premičninami. 22 johan travnikov in njiv, oddaljeno eno minuto od kolodvoru in lepem, zdravem delu Savinjske doline, pripravo za industrijo ali trgovino lesa. Naslov v upravi lista. 278

NERARJENO, novo kovsko orožje z stroji za dva ognja; več nove lastnik Fr. Pajk, Vojnik pri Celju. 277

HISO s trgovino in velikim vrtom na prometni, državni cesti. Prometa mesečno za 200.000 K. Lahko se promet tudi podvoji. — Cena

300.000 Din. Josip Wagner, podr. »Jugoslavije«, Maribor. 276

PISALNI STROJ »Adler«, predvojni izdelek, malo rabljen, absol. zanesljiv, pravkar očiščen. Cena 4000 D. Na ogled dopoldne pri Duler, Turjaški trg 2/II. 271

VILA OB KLOPIJSKEM JEZERU, 4 sobe, kuhinja, obširna veranda, poslopje za pralnico in pritlikine posebe, ca 5000 m² sveta, deloma sadni vrt deloma naravn park, lastna obširna kabina na jezeru, divna lega, za 350.000 SHS kron. Ponudbe pod »Vila na Klopju« na upravo lista. 230

VIJOLINA, dobro ohranjen, se ceno proda. Več se pozve pri I. Ciber, Ljubljana, Ambrožev trg 3.

SLUŽBE:

DVA pekovski pomočnika in ena učenca sprejme 1. sept. za stalno v službo. Ponudbe naj se pošljejo takoj. Val. Slak, Dol. Logatec št. 31. 288

GOSPODIČNA išče mesta k otrokom ali kot varuhinja v Ljubljani ali izven. Je izurjena šivilja. Naslov v upravi lista. 281

IZURJENA, poštena, čista plačilna natakarica išče službe v večji gostilni izven Maribora. Naslov »pod trajajočo« na podružnico »Jugoslavije«, Maribor. 254

MLADI delavci in delavke se sprejmejo v kartonsko tovarno I. Bonač sin, Copena ulica 16. Od zunanjih pridejo v poštev le oni, ki se vozijo s kamniškimi vla-

kom, ker prihajajo drugi prepoznajo. 261

MIZARSKI pomočniki, en predelavec in dva učenca preskrbljeni s hrano in stanovanjem se proti dobri plačici takoj sprejmejo v trajno delo. Iz. Toplak, strojno mizarstvo, Celje, Brez 14. 269

GOSPODIČNA uradnica — išče za popoldanske ure delo na dom. Naslov v upravi lista. 270

RAZNO:

KDOR hoče o vsesokolskem zletu imeti izvrstna jedila, mrzla in gorka, cell dan, kakor tudi izbornu piščajo naj se posluži gostilne pri Peklaju v Vodmatu. — Društvena ulica 61. 287

GOSTILNA se išče v našem po možnosti na bivšem Štajerskem eventualno na

Kranjskem. C. ponudbe se prosi najkasneje do 13. t. m. na Alojzijo Gojčič, Rade. 275

IŠČE SE družabnik za brezkonkurenčno podjetje s primernimi prostori za delavnico v sredini mesta. Pisane ponudbe na upravo lista pod sigurno bodočnost. 260

MEBLOVANO SOBO s posebnim vhom išče trgovec, Plača dobro. Ponudbe pod kuverto, poštni predal št. 112. 265

SKLADIŠČE v sredini mesta se išče za takoj. Ponudbe na upravnistvo »Jugoslavije« pod »M. T. skladišče«. 247

Dr. FRAN VIRANT, asistent dermatolog splošne bolnice. Specijalist za kožne in spolne bolezni, ordi-

nira zopet redno od 2.—3. ure: Ljubljana, Miklošičeva c. 18/II. (na oglu Sodne ul. 248

Zenitne ponudbe

SAMOSTOJEN gospod se želi poročiti z gospodično ali vdovo brez ali z enim otrokom od 24 let naprej s premoženjem, inteligentna ter mirnega značaja. Le resne ponudbe se sprejmejo s sliko, katera se vrne pod »Srečna bodočnost«, na upravo lista. 284

MLADENIČ, 33 let star, strokovni uradnik, neomažeževane preteklosti želi znanja v svrhu ženitve z gospodično v starosti 20 do 35 let. Mlade vdove niso izključene. Ponudbe naj se pošljejo s sliko pod šifro »Sreča«. Tajnost strogo zadržana. 282

Največja izbira

Različnih pletenin, majic, nogavic in rokavic

pri trvdki

A. & E. ŠRABERNE, Ljubljana, Vestni trg št. 10.

BENCINMOTOR

5-10 HP se kupi. Ponud-

be na: SREBOTNJAK.

Kolodvorska ulica št. 31.

Za časa Vsesokolskega izleta in Ljubljanskega velesejma oglašujte v „JUGOSLAVIJI“

Perfektno strojepisko

veščo slovenskega in nemškega jezika ter stenografije se išče za takoj Elektrarna »Fala«, Maribor.

Ob priliki Vsesokolskega zleta priporočam cenjenim obiskovalcem svoj fotografski atelije, kjer se izvršujejo vsa fotografska in amaterska dela kar najhitreje. G. Amaterjem temnica na razpolago. Za obilna naročila se priporoča Franc Kunc, Ljubljana Fotografski atelije Wolfova ulica.

Veletrgovina vina sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji potnika. Ozira se samo na prvovrstno moč, vpeljeno v tej stroki. Ponudbe na upravo lista pod »potnik«.

Svarilo.

Društvo krovskih molstrov za Slovenijo s sedeštem v Ljubljani opozarja vse cenjene hišne posestnike, gospodarje, njih namestnike itd. da ne dajo pokrivati in popravljati svojih streh na poslopih raznim elementom in kupcarjem, kakor se to v večji meri dogajalo dosedaj.

Taki ljudje strehe tako pokvarijo, da jih še strokovnjaki za njih popraviti ne morejo. Tudi boče odslej dalo društvo take nekoncesionirane kvaritelje streh za vsak slučaj policijsko zasledovati ter jim takoj na mestu ustaviti delo.

V Ljubljani, dne 25. 7. 1922.

J. Križnar, Gril, predsednik, tajnik.

Kranjske tvornice »Titan« Kamnik pri Ljubljani sprejmejo več

ključaničarjev in enega kleparja za tovarniško delo takoj ali pozneje v trajno, dobro plačano službo.

PARKETNE deščice dobavlja in polaga v mestu in na deželi Anton Bokal, Ljubljana Slomškova ulica št. 19. Telefon 527.

Josip Muhar, Franciška Muhar, roj. Boncelj poročena Ljubljana Tržič-Varaždin

Po najnovejši modi in znižani ceni izdeluje moške obleke modni atelije **FRAN MALIS** diplomirani krojač Ljubljana, Tržaška c. 29.

CERADE

POKRIVALA NA VAGONE najboljša kakovosti, takoj v vsaki velikosti in najfiniješe razpošilja podjetje za tekstilno industrijo in trgovino

MAKSO ŠALGO, OSIJEK I

■ Lanena roba, vreče, motovoz. ■ Na veliko.

Telefon: 595. ■ Brzjav: Maksalgo, Osijek.

Slavnemu občinstvu vljudno poznam, da sem povečal svojo kolarsko delavnico z električnim obratom. Izdelujem **AUTOBOSE**, najmoderneje luksuzne in tovrne **VOZOVE** ter vse v kolarsko stroko spadajoča dela. — Cene nizke!

J. Peterca, kolarstvo, Koseze pri Ljubljani

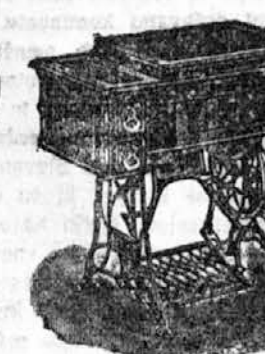
Novo! Novo!

Načrt mesta LJUBLJANE in bližnje okolice v 6 barvnem tisku s seznamom cest, ulic, javnih poslopij itd. po najnovejših uradnih podatkih sestavljen od g. ing. C. M. KOCHA

je izšel. Cena Din. 8.—.

Dobi se po vseh knjigarnah. Tisk in založba lit. zavoda

Cemažar in drug, Ljubljana Cesta na južno železnico.

P. n. gospodinja, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji „Gritzner“ v vseh opremljenih material predvojni cene najnižje edino le pri Josip Petelincu Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 2. Pouk v vozeju brezplačen!

Istotam igle, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, čevljarke, četke, palice, Galanterija, gumbi, na veliko in malo! Najnižje cene! Točna postrežba!

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji **R. RANZINGER** Ljubljana spedijska pisarna Jesenice Podjetje za prevažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovrni nabirelni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo. Brzjav: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Inserati v „Jugoslaviji“ imajo velik uspeh.

Glavni in odgovorni urednik Zorke Fakin.

Izdaja »Jugoslav. novinsko d. d.« Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani